

595:106492

E 61

Ent.

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSE ENTOMOLOGISCHE VERENIGING

Officiële afkorting (World List): Ent. Ber., Amst.

Deel 36

1 juli 1976

No. 7

Adres van de Redactie:

B. J. LEMPKE, Plantage Middenlaan 64, Amsterdam 1004 — Nederland

INHOUD: K. J. HUISMAN, Interessante vangsten van Lepidoptera (p. 97). — D. HILLERIS LAMBERS, Apologie (p. 99). — J. KRIKKEN, *Elephastomus carnei*, a new species from Queensland (Coleoptera: Geotrupidae) (p. 101). — BEREND AUKEMA, *Anthocoris amplicollis* Horváth, 1893 en *Tingis crispata* (Herrich-Schäffer, 1839), twee Heteroptera nieuw voor de Nederlandse fauna (p. 103). — J. KIELLAND, Some new and rare Rhopalocera from Tanzania (Lycaenidae, Satyridae) (p. 105). — Korte mededelingen (p. 98: C. VAN ACHTERBERG; p. 100: J. J. M. MOONEN; p. 112: A. VELDHUYZEN, Nieuwe aanwinsten voor de bibliotheek).

Interessante vangsten van Lepidoptera

door

K. J. HUISMAN

ABSTRACT. — List of Lepidoptera which are interesting for or new to the Dutch fauna. *Argyrestia sorbiella* (Treitschke) and *Dioryctria simplicella* Heinemann have not been mentioned before. *Ennomos autumnaria* Werneburg, forma *clausa*, in which the two transverse lines of the fore wings meet at the inner margin, was not yet known with this species.

Hieronder volgen een aantal interessante vangsten van Lepidoptera, voornamelijk daterende uit 1974. De meeste daarvan werden getoond en besproken op de wintervergadering van 1975.

PLUTELLIDAE

Argyrestia sorbiella (Treitschke). Nieuw voor de Nederlandse fauna. Deze soort werd als zodanig gedemonstreerd van de vindplaatsen Gees en Drijber in Drente. Zoals zo vaak bleek ook dit „nieuw” betrekkelijk te zijn. De heer Langohr kende de soort namelijk al sinds 1969, maar hij veronderstelde dat het voorkomen in Nederland al bekend was, een bewijs te meer hoe urgent een nieuwe bijgewerkte naamlijst van de Nederlandse microlepidoptera is. Met dank aan Langohr verwerk ik ook zijn gegevens, waardoor enig overzicht ontstaat. De vlinder is nu bekend van Gees (vier stuks), Drijber (vijf), Berghem (Lbg.) (vier), Elzetterbos (twee, beide Langohr), Vijlen (twaalf, Langohr), Vaals (twee) en Epen (drie in juli 1975). In Drente en het zuiden van Limburg is *sorbiella* dus bepaald niet zeldzaam in gemengd bos met lijsterbes. De vliegtijd is tot nu toe: 2.VI-17.VII.

Ypsolopha scabrella (Linnaeus). Ouddorp, 16.VIII.1974.

TORTRICIDAE

Lozotaeniodes formosanus (Geyer). Voor het eerst te Melissant aangetroffen op 14.VIII.1975.

Laspeyresia duplicana (Zetterstedt). Lheebroek, 17.VI.1974. De derde vindplaats in Nederland en vrijwel in hetzelfde biotoop als in Meppen (zie *Ent. Ber., Amst.* 34:154, 1974).

PYRALIDAE

Dioryctria simplicella Heinemann. Nieuw voor de fauna. Bij het doorkijken van mijn *Dioryctria* materiaal ontdekte Lempke er een exemplaar tussen, waarvan hij vermoedde dat het *D. simplicella* was. Bij controle van het genitaalapparaat bleek dit juist te zijn. Het is een ♀, gevangen te Heteren (Betuwe) op 15.VII.1964.

Dioryctria simplicella Heinemann, ♂, Otterlo, 14.VIII.1974 (3 × vergroot). Foto J. Huisenga.

Voor zover de biologie van de *Dioryctria*-soorten bekend is, leven de rupsen in de kegels, tussen de naalden of onder de schors van sparren, al naar de soort. En ook *simplicella* zal vermoedelijk wel aan deze boom gebonden zijn. Dan ligt de conclusie voor de hand dat het bewuste exemplaar een zwerver is, afkomstig van de Veluwe. De soort blijkt daar inderdaad eveneens voor te komen. In de collectie van de heer Wolschrijn trof Lempke enkele exemplaren aan van Otterlo, waarvan hierbij een ♂ is afgebeeld.

De voorvleugels van *simplicella* zijn bijna zwart met nauwelijks zichtbare tekening. Maar aan de binnenkant van de (vrijwel onzichtbare) eerste dwarslijn bevindt zich een brede lichtere band.

PTEROPHORIDAE

Oidaematophorus lithodactyla (Treitschke). Goeree, 23.VIII.1974.

GEOMETRIDAE

Ennomos autumnaria Werneburg, f. *clausa*. De vorm, waarbij de twee dwarslijnen op de voorvleugel elkaar aan de binnenrand raken, was bij deze soort nog niet bekend. Ik ving een exemplaar te Melissant op 19.IX.1974.

Aspitates ochrearia (Rossi). Ik krijg de indruk dat deze vlinder zich iets gaat herstellen, o.a. blijkens enkele vangsten in 1974 van exemplaren van de tweede generatie in Melissant en Ouddorp.

Melissant, Plein 7.

NEORHACODES ENSLINI (RUSCHKA, 1922), FAUN. SPEC. NOV. (Hym., Ichneumonidae). In 1974 waren er twee Malaise-vallen opgesteld in het proefterrein „De Bierlap” van de Rijksuniversiteit Leiden in Meijendel bij Den Haag. In de periode van 18-25.VII.1974 werden er één ♀ en drie ♂♂ verzameld behorend tot een zeer afwijkende sluipwesp nl. *Neorhacodes enslini* (Ruschka), die vroeger tot de Braconidae werd gerekend. Tegenwoordig wordt ze terecht tot de subfamilie Neorhacodinae van de Ichneumonidae gerekend. De soort is beschreven uit Beieren en is gekweekt als parasiet van een graafwesp, die zijn nest proviandeert met thripsen, nl. *Spilomena troglodytes* Linden. Zover ik weet is de sluipwesp nieuw voor de Nederlandse fauna.

C. van Achterberg, Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden.